

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželno za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 2 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Naročna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— En mesec . . . „ 2-30

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Vinogradništvo.

Na Dolenjskem so lansko jesen naši vinogradniki pridelali izredno veliko vina, ki pa je, žal, radi tačasnega deževja v nekaterih krajih glede jakosti pod srednjo kvaliteto. Ker se je tudi v Istri in v Dalmaciji mnogo vina pridelalo, so padle cene tako, da se dandanes že skoraj vsakemu krčmarju izplača kupiti vino neposredno pri producentu v Istri.

Naši dolenjski vinogradniki so ostali torej s svojim pridelkom na cedilu. Vina imajo dosti v kleti, a prodati ga ne morejo. Ker je vino tudi glede jakosti slabše, ogiblje se ga vsak in vinogradnik mora pričakovati, da se mu pokvari, če ga pravočasno v denar ne spravi.

Prodati vino je pa Dolenjcu letos le mogoče, če ga sme razpečavati na drobno, to je pod 56 litrov.

Po našem mnenju bi bilo to mogoče.

Po najvišjih sklepah z dne 17. avg. 1784, potem 10. marca 1785. in 19. februarja 1787, ki so se z dvorne pisarne odlokom z dne 3. januarja 1828. št. 33.319

(zbirka gubern. zak. X. pag. 14) opetovano potrdili, smejo namreč vinogradniki svoj lastni pridelek na drobno prodajati, ako se podvržejo tozadevnim policijskim in užitninsko davčnim predpisom in ako je prodaja vina omejena na kraj, kjer se je pridelalo, ali pa na hišo, kjer zadevni vinogradnik stanuje.

To je tudi c. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani z odlokom z dne 18. avgusta 1872. št. 8073 potrdilo, odnosno odredilo, da mora vinogradnik v takem slučaju kraj prodaje vina označiti s tem, da izobesi na hiši vejo (cagar).

Po navedenih Najvišjih sklepah prodajajo na drobno vino posestniki v Istri, na Primorskem in na Štajerskem. Na Primorskem je c. kr. namestništvo z ukazom z dne 2. marca 1882. postopanje v teh slučajih uredilo.

Tudi obrtni red tej prodaji vina ne nasprotuje, kajti v členu V. alineja a) izrečno priznava, da je prodaja lastno pridelanega vina in sadnega mošta v tistih kronovinah od določil obrtnega reda izvzeta, kjer je to po starejših odredbah bilo dovoljeno.

Kdor letošnji težavni položaj dolenjskih vinogradnikov pozna, bo brez pridržka pripoznal, da mu je treba nujne pomoči, da se obvaruje velike gmotne škode, pripoznal bode, da mu je nujno treba prilike nuditi, da svoje vino za primerno ceno s kleti spravi, in da ga je treba tudi moralno podpreti, kajti sicer utegne na misel priti: kaj bom vinograde z velikim trudom in mnogimi troški prenovljal, ako vina ne morem prodati.

Pri nas na Kranjskem se glede dovoljenja prodaje lastnega pridelka kaj različno postopa. Dočim politične oblasti prve instance za okraje Vipava in Novo mesto brez vsega zadržka dovoljujejo prodajo, to dosledno prepoveduje za krški okraj ondotna politična oblast.

Znan nam je slučaj, ko je vinogradnik c. kr. okrajnemu glavarstvu odposlal z županskim potrdilom opremljeno naznailo, da bo svoj pridelek točil. Ker mu je

točenje okrajno glavarstvo prepovedalo, rekuriral je proti temu na c. kr. deželno vlado in ker od tam čez delj časa rešitve ni dobil, prosil je z novo vlogo, naj se ta zadeva kmalu reši, ker se mu utegne vino spriditi.

No, rešitve gledé prodaje vina do danes še nima, pač pa plačilni nalog za 5 K, ker zadevne vloge ni kolekoval, dasi so po našem mnenju taka naznaila po tarifni postavi 44 razr. kolka prosta.

Ali, morda poreče kdo, da treba nasproti vinogradnikom ščititi tudi koncesionirane gostilničarje, ki za svojo obrt razne davke in davščine plačujejo in ki bi bili vsled takega neoviranega prodajanja vina oškodovani. Pa ta razlog je ničev. Vinogradnik prodaja svoj pridelek na drobno, tudi če mu to ni dovoljeno, predno pusti, da se mu pokvari. Kdor tega ne verjame, naj gre na Dolenjsko in naj malo po zidanicah zasleduje, kako živahno življenje se zvečer prične, kako fantje in dekleta popevajo in kako so straže izpostavljene, da pravočasno naznailijo prihod za take slučaje nepoklicanega orožnika ali dacarja. Ker se vse to godi skrivoma, ker se toči brez plačanega daca, je vino naravno tudi ceneje in tako konkurenco občuti gostilničar bolj, ko če bi se točenje lastnega pridelka dovoljevalo, kajti stvar bi bila pod nadzorstvom, poklicani funkcionarji bi bili potem lažje nepoboljšljive kršitelje predpisov zasledovali, in cena vinu bi v zidnici ne bila dosti nižja ko v gostilni. Vinogradnik bi svoj pridelek kmalu razpečal, bi imel denar, in kjer je denarja, ga je gotovo tudi gostilničar deležen.

Glóbo 10 K za nedovoljeno prodajo vina pa vinogradnik rad plača, predno dopusti, da se mu vino pokvari. Da je nesmiselno iz tega razloga prodajo lastnega pridelka prepovedovati, kažejo prav kričeče tudi razmere v Krškem.

Onkraj Save, na Štajerskem, se prodaja lastnega pridelka ne ovira, tostran Save pa. Če ob nedeljah torej stojiš ob Krškem mostu, videl boš Krčane romati

čez most v Videm in bližnje vinske gore, kjer se po hramih vino toči in če boš po krških gostilnah iskal ob takem času piveca, prav gotovo ga ne boš našel.

C. kr. okrajno glavarstvo torej z oviranjem ni škode obvarovalo gostilničarje v Krškem, pač pa mnogo škode provzročilo ondotnim vinogradnikom in krške gostilničarje vrh tega tudi oškodovalo, kajti če bi na Kranjskem ne zabranjevalo točenje vina po hramih, bi marsikateri pivec prišel tudi s Štajerskega na Kranjsko, bodisi v gostilno, ali kakemu hramu in bi tudi na tej strani Save svoj denar pustil. Enake razmere so tudi pri Sevnici, odnosno Boštajnu na Kranjskem.

Očividno je torej, da je potrebno, da se zadeva glede točenja lastno pridelanega vina enakomerno za vse vinorodne kraje na Kranjskem uredi, da ne bo jedno okrajno glavarstvo tako, drugo drugače postopalo in da se zadevne odredbe tudi razglase.

C. kr. deželno vlado, v katere kompetenco ureditev te zadeve spada, pa prosimo, naj jo kot zelo nujno obravnava.

V Ljubljani, 1. maja.

Državni zbor.

V včerajšnji seji se je dognala in sprejela »Centrala trgovinskega ministarstva«. Zanimanje za razpravo je bilo neznančno. Pri govoru posl. Hanicha ni bilo nobenega poslanca v zbornici, tako da je govornik naravnost narekoval svoj govor stenografom. — Posl. Hofer je slikal revščino pri domači industriji v Krkonoših. — Posl. Kink se je toplo zavzemal za trgovski stan. — Posl. Schuhmeier je očital trgovinskemu ministru, da mu manjka dobre volje, pa tudi modernega duha, kar se že najbolje kaže na posloplju tega ministarstva samega, kajti že 18 let niso snazili sten, tla pa so pomili zadnjič v mesecu avgustu lanskega leta. — Posl. Schneider se je lotil svojega najljubšega predmeta: židovskega vprašanja ter dokazoval, da so židje krivi vsega nazadovanja v trgovini in obrti. —

LISTEK.

Po Rusiji.

(Popotne črtice. Spisal G. S.)

(Dalje.)

Dolina je postajala tesnejša. Strmeje in strmeje se je dvigala cesta. Stisnjeni Terek je drl v globoki strugi pod nami. Velikanske skale so mu zapirale pot.

Naš Angličan je gledal na prirodne krasote s pogledom poznavalca. Prepotoval je Švico, Francosko, Angleško, Avstrijo, Nemčijo. Dobrodušni Dunajčan se mu je posebno prikupil. Ta čas je bil ruski podložnik, izpuščen iz angleške podložnosti s pripombo, da se vsak čas svobodno vrne. Očividno ga je sam dobiček priklenjal k Rusiji — najbrž je bil borzijan (makler). Z dušo in telesom bil je udan Angliji, vkljub tedanji napetosti med njo in Rusijo.

Učitelj je grajal postopanje pregrešnih Angličanov v Afriki. Angličan je branil po možnosti svoje rojake, da so prej Buri začeli vojno, da je njih kultura zelo nizka in z drugimi opravičevanji.

Simpatija za Bure je na Ruskem velikanska. Povsod sem opazoval ogorčenost nad nenasitnim Angležem.

Otroci so po cesti igrali angleško-bursko vojno, seveda so bili prvi vedno tepeni. Šolarji so mi vedeli povedati o trpljenjih hrabrih Burov in se trdno nadejali, da jim priskoči Rusija na pomoč, kakor sploh Rusijo smatrajo vsi Rusi za branitelje in zaščitnike pravice.

Angličan je govoril o lovih. Naročil si je baje iz Anglije neko posebno vrsto krogelj po načinu »dum-dum« za lov, vendar se sedaj ne upa več z njimi streljati zaradi njih prehudega učinka. Lani na lovu na mrjasce ga je preobstrelil lovec-tovariš z lastno »dum-dum« patrono in ga zadel v ramo. Strel so mu poiskali z Roentgenovimi žarki. Nekoliko mesecev roke ni mogel rabiti.

Dospeli smo v »Lars«. Na obeh straneh dolinice se vzdigujejo čez 1000 m visoke skale. Na tem mestu so napadali v prejšnjih časih osetinski razbojniki mirne potovalce, streljajoč čez Terek. Čez most smo se peljali na desni breg Tereka in kmalu so vstopili konji v »Darjalskoje uščelje«, stare »Portae Sarmaticae«. Na izhodu dolinice je trdnjavnica z malo posadko kozakov. Strma stena na desni strani je prenehala.

Zagledali smo »Devdoradski lednik« in bolj v ozadju »Kasbék«, žalibog, sta bila v megli. Na 5044 m visoki Kasbék

vspel se je prvi leta 1868. prof. Freshfield. Na Kasbékku je bil, tako pravi bajka, prikovan Prometej. V visokosti 3600 m se nahajajo jame, kjer so bivali še začetkom 19. stoletja puščavniki. Na ledenik in Kasbék dobiš lahko konja.

Srečevali smo pripadnike različnih narodnostij. Naš konduktur osetinskega rodu se je nosil čerkeski, ker v tem slučaju dovoljuje ruski zakon nositi orožje. Na sebi je imel dolgo, tesno prilagajočo volneno suknjo z dolgimi zavihanimi rokavi in s kratkim ovratnikom, spredaj z nekolikimi vrstami pentelj za patrone. Pod čerkesko se je videla na vratu in rokavih krajša volnena suknja: »bešmet« ali »arhalik«. Nosil je tesno prilagajoče hlače, gamaše in kratke škornje, glavo je pokrivala čepica iz ovčje volne. Čez život je visel posevno kratek meč. Ruska vlada že dolgo namerja prepovedati orožje, katerega se poslužujejo vročerkvni gorjanci tudi pri tepežih. Taka prepoved pa bi vzbudila gotovo nevoljo kavkaškega prebivalstva, ki nosi orožje od pamtiveka. Za najbolj viteški narod na Kavkazu se smatrajo Čerkesi, ki so semitskega pokolenja. Njih šege in noša so merodajne med gorjanci.

Na vsaki postaji se je izpreminjal naš kočijaš. Na mesto Osetince je sedel

na kozla Gruzinec, potem Tatar, Rus in drugi.

Terekova dolina je postajala divje romantična. Od daleč smo videli zidovje, ki se je videlo kakor razvaline. Prišedši bližje, zapazili smo čudeč se, da so to v našem pomenu bivališča brez streh. Tako bivajo Osetinci.

Od poštne postaje, »kobi« vspenjali smo se, zapustivši dolino Tereka, na »Krestovuju goru« (križovo goro), 2400 m visok prehod, čez katerega se pride v dolino Aragve. Visoko nad nami se je vila smelo stara steza, po kateri so hodili potniki, predno so izgotovili znamenito cesto. Pomnim Puškinovo pripovedovanje o nekem inostranskem konzulu, hodiščem po tej stezi. Bil je tako slab, da si je velel zavezati oči. Vodilj so ga pod pazduho, in ko so mu na varnem sneli zavezo, tedaj je pokleknil in zahvaljeval Boga za rešitev.

Dospesim na vrh prevala, odkril se nam je na drugo stran ves drugačen razgled. Pred nami je ležala v vsej svoji krasoti rodovitna Gruzija. Svetle doline, omočene od vesele Aragoe, zamenjale so mračne soteske in grozni Terek. Mesto golega skalovja sem videl okoli sebe zelene gore in plodono drevje. Vodovodi pričajo o prisotnosti izobraženosti.

(Dalje prih.)

Posl. Nitsche je navajal pritožbe Nemcev na južnem Češkem. — Posl. Stojan je govoril za ureditev obrtnega reda ter zahteval nedeljaki počitek za trgovske uslužbenke. — Posl. Menger je za znižanje izdatkov. — Vse točke tega ministrstva se sprejmejo, na kar se začne razprava o nujnem predlogu posl. Reichstädterja zaradi zadnje nesreče v rudniku Doblhoff pri Teplicah. Govorili so: Reichstädter, Karbus, Siegmund, Stein, Klofáč in Pernerstorfer. Nujnost se sprejme. Danes in jutri se še vršita seji, a za soboto se je odpovedala zaradi zborovanja štajerskega deželnega zbora.

Delegacije in novi topovi.

Iz Budimpešte poročajo, da bodo letošnje seje delegacij zanimivejše in živahnije kot so bile zadnje. Pri točki »zunanja politika« se bo razpravljalo razmerje Avstro-Ogrske do Nemčije in Italije ter se vname velika debata. Tudi balkanska vprašanja pridejo na vrsto. Poracun vojnega ministrstva bo letos zahteval izredne postavke, zlasti za nove topove bo zahteval vojni minister 35—38 milijonov kron. Ti se porabijo za nabavo topov in organizacijo pogorske artilerije. Ta znesek dobiva državni polovici s kreditnimi operacijami. »Dziennik Polski« piše, da letošnje obravnave delegacij ne bodo tako gladke kakor prejšnja leta. Že dejstvo, da je vitez Jaworski predsedstvo avstrijske delegacije demonstrativno odklonil, kaže, da hočejo poljski poslanci napram trozvezi zavzeti posebno stališče, in gotovo bodo imeli Poljaki v Cehih zaveznike.

Albanski pretendent.

Aladra Kastriot se zove mož, katerega hočejo Albanci imeti svojim vladarjem. Grški listi poročajo, da so po Albaniji razširjene slike tega moža v galuniforami španskega mornaričnega častnika z redovi na prsih. V Bruslju pa so izšle razglednice z albansko zastavo (črn dvo-glaven orel na rdečem dnu) in s sliko Kastriote. Iz Skadra poročajo, da je bilo več Albancev radi te razglednice aretovanih. Zato pa so se zbrale cele tolpe Albancev pred Skadrom ter so zahtevale, naj aretovance izpustijo, sicer vderejo v mesto. Med Skadrom in okolico je promet ustavljen. Bajе hoče Kastriota na avdijenco h grškemu kralju. Kastriota je bajе zaupnik vseh albanskih središč ter potomec Jurija Kastriote Skanderbega.

Vojna v Južni Afriki.

Še vedno ni jasno, ali se mir sklene ali ne. Angleški listi se delajo optimistične ter polni zaupanja, da je vojne konec, burska poročila pa trdijo, da so se pogajanja razbila. Iz Pretorije je došlo »Daily Telegraphu« poročilo, da so se oddelki Burov okoli Utrechta in Vryheida izrekli za mir. Shodov teh oddelkov se je udeležil Botha in še neki drugi voditelji. Angleži ne delajo takim shodom nikakih težav. Vendar poteče premirje danes, potem se vojna lahko nadaljuje. Luka Meyer je potoval preko Middleburgha in Belfasta k Burom, da se domeni z njimi radi miru. Delarey je v Klerksdorp, Reitz in Jacobs pa v Pietersburgu. Iz Amsterdama pa se javlja: Vodjem Burov se poroča, da je večina čet in oddelkov mirovne predloge zavrgla. Tudi iz Amsterdama se poroča, da predloži Steijnov zastopnik Krügerju in burskim delegatom vse mirovno vprašanje v končno odločitev. — Lord Kitchener je naznanil, da je bilo tekom mirovnih pogajanj, od 21. do 29. aprila, ubitih 25 Burov, 78 ujetih in 25 se jih je udalo. V zahodne kraje Kaplandije so došle nove angleške čete. Operacije na severozahodu Oranija proti Badenhorstu so se posrečile.

Najnovejše politične vesti.

Za pravočasno rešitev poračuna se je bajе dosegel med strankami državnega zbora kompromis ter se skrič šteli vojniki pri predstopitvah etatih, vlada pa se zaveže, da pusti državni zbor zborovati do 15. junija, da reši vse nujne točke. — V zadevi italijanske vinske klavzule je prišla včeraj deputacija vinorejcev k ogrskemu ministrskemu predsedniku Szellu in poljedelskemu ministru Daranyju. Szell je izjavil, da v prihodnji trgovinski pogodbi z Italijo ne bo več vinske klavzule in carinske prostosti, vsaj v dosednji obliki ne. — Novi vojaški kazensko-

pravdni red pride v ogrskem državnem zboru gotovo že v tekočem mesecu na razpravo, kakor je zagotovil v zbornici brambovski minister baron Fejervary. — Turški častniki iz Prištine in Berane so poslali sultanu zahtevo, da se jim pošlje zaostala plača. Sultan pa jim je poslal po divizijskem poveljniku — pozdrave. — Nemiri ob Nilu. Domačini v Ugandi so napadli belgijske posadke, ki so se umaknile na angleško zemljo, vsled česar pa so se sprli angleški in belgijski vojaki. — Punt v Rusiji. V okrajih Varonev, Jekaterinoslav, Charkov in Poltava vre splošni punt. Proklamirajo revolucijske stranke smatrajo kmetje za carjevo dovoljenje, naj se polastijo graščin in njih imetja. — Revolucija na otoku San Domingo je skrajno nevarna. Vstaši oblegajo že glavno mesto.

Dopisi.

Z dežele. Gorko solnce tudi mene izvabi iz mojega skromnega zatišja, da vzamem potni les v roko in hajdi proti Litiji in v po očetu Cofku slavnoznano Šmartno. V Šmartnem pogledujem po očetu Cofku zaman; kajti že dolgo jih nisem videl in prav rad bi se bil sestal z njimi, pa na moje veliko začudenje izvem, da so odpotovali po opravkih iz Šmartnega. Krenem jo torej čez Bogenšperk v znano temensko dolino z namenom, da potujem peš do Trebnega. Tukaj ni bilo za-me nič posebnega, kakor srečeval sem različne ljudi, kateri so me le zvedavo ogledovali — le malo pozdravljali. Ker me srečujoči niso ogovarjali — ojačim se jaz ter ogovorim neko ženo in vprašam: Mati, kaj je pa tam-le ona mala cerkvice na hribu? Začudena me nato pogleda in široko zine: Ka-aj ste rakli? Ponovim vprašanje še enkrat — potem pa odgovori: Ali ne veste, tu je naš Veliki graben; tukaj je zdaj prav fajn gaspud. Ha! si mislim, morda še kaj izvem, torej nadaljujem pogovor — in nisem se varal. Jame mi med drugim na dolgo in široko pripovedovati več zanimivosti pokazane, neznatne, revne cerkvice, potem pa se je razgrela s tem: Veste, Vi gospod, tukaj smo pred kratkim dobili nov »križev pot« v cerkev, (kakim načinom so ga pridobili, ni povedala) poprašujem, kakšen je, reče: »Lep, samo čuden napis ima — berem, pa nič ne zastopim — pravijo, da je »tu nemšku« — pa s kranjskimi »puštabi«. Silno me je to iznenadilo, pa pojasnila nisem zadostnega dobil; — torej zelo čudno v taki neznatni vasi — nemški napis v cerkvi. Čudno, zelo čudno! To je pribiti kot posebnost na kmetih na Dolenjskem. Ženica pravi: Predno greva narazen, moram vam še povedati, kako smo žegnali »križev pot« — opustim ves drugi njen opis te slavnosti, samo to-le naj pribijem: Veste, gospod, še naša učiteljica Ančka Kraševka (seveda Slomškarca, sem si takoj mislil) je nosila z drugimi kmečkimi puncami — veliko svečo po cerkvi — in v prvem paru je bila, — pa v ruti — z neko »ketno«, katero si je najbrž izposodila nalašč zato, katere pa še nikoli prej in tudi ne potem nisem videla pri njej.

Ha, dobro, to vam moram poročiti v priobčenju — da pribijete, da bodo druge »učiteljice Slomškarice« vedele — in s ponosno zrle na njo, pa tudi, da ostali svet pozna in izve — za kaj se vse dajo rabiti, če jih svet zapušča.

Iz Gorice na Štajerskem. Med »domačimi novicami« je prinesel »Slov. List« od dne 26. aprila 1902, št. 17, notico iz Rečice, kjer se neko dopisunče, z hudobnim namenom, mi na ugledu ali celo drugače škodovati, zaletava v mene, češ, da sem veliki prijatelj socialdemokrata Vida Perehlinu iz Rečice, ko-jemu nihče stanovanja neče dati, ter da je pa omenjeni Vid tačas meni — poštenjaku — bil dober, ko sem koval dopise itd. — Na to notico odgovarjam na kratko to-le: Znani dopisnik, ki je to notico pisal, je nesramni lažnik in infamni obrekovalec; njegov črni namen je prozoren kot beli dan, a naj mu bode povedano, da ga ni in ne bode dosegel.

Jaz nisem velik prijatelj Perehlinov, kajti midva prav malo govoriva, in če povem, da na leto morebiti komaj petkrat občujeva in to v gostilnici, kadar on pri-

kakem poštem taroku »kibicira«, ter da jaz na Rečico (razun v cerkev) k večjemu dvajsetkrat na leto pridem, ter da v Perehlinovo stanovanje nikdar ne zahajam in on k meni nikoli ne hodi, tedaj je zadostno povedano, kaka prijatelja sva s Perehlinom. — Kakega mišljenja je Perehlin, tega ne vem in se mi tudi nikoli ni razodel. — In slednjič ta impertinenca, da je meni Vid bil dober, ko sem koval dopise. — Jaz sem svoje dopise — kolikor jih je bilo mojih, bili so in bodo defenzivnega značaja — sam koval in nisem potreboval nikakoršnih pomočnikov.

S to svojo izjavo pa nikakor nečem reči, da bi me bilo sram z Perehlinom prijatelj biti, temuč konstatirati sem le hotel lažnivost in obrekljivost impertinentnega dopisunčeta, pač pa moram javno izreči, da je meni Perehlin v družbi simpatična oseba, ter, kolikor meni znano, marljiv, trezen, pošten in naven rokodelc, ki se zna dostojno vesti v vsaki družbi, kar vse se pa o gosp. dopisniku trditi ne more.

Anton Žager, nadučitelj.

Izpred sodišča.

Pod predsedstvom g. deželnosodnega svetnika Andolška se je vršila včeraj pri deželni sodnji poleg nekaj tajnih obravnjav tudi sledeča:

Pokopani pust. Na pepelnico so kakor drugje, i v Planini pokopavali umrlega pusta. Fantje so se našemili v vse mogoče kostume. Vodja celega pogreba je bil l. 1880. rojeni posestnikov sin Al. Šimsič; ta se je našemil baje za popa. Imel je belo krilo, na glavi voglato čepico, v rokah leseno svečo in papir. Pel je pri tej priliki po melodiji »libera«: »Danes ga bomo pokopali, bog daj še enega tacega!« Za njim je pa prišel l. 1881. rojeni hlapec Miha Kržič, napravljen za mežnarja. Obraz sta si oba »napudrala« z moko. Kržič je držal v roki na vrvi privezan lonc, kojega je dvigal semtertja, kakor mežnar kadilnico. Pri tem je glasno jokal in ternal: »Ljubi moj sin, zakaj si me zapustil — zakaj si me zapustil!« Za tema dvema je pa prišel tretji fantin v rudihih hlačah. Ta je nosil umrlega pusta in pri tem grozovito jokal — »oh, zakaj ti niso dali zelja in žgancev, da bi ne umrl, oh zakaj si me zapustil!«. Za tem pa so hodili vsi drugi, med njimi je seveda eden igral na harmoniko. Tako so šli po vsi vasi in končno obstali v Zihervli go-stilni. Vrgli so tam pusta na gnoj, zajokali še enkrat, Šimsič je napravil s svečo par križev in — žalostni pogreb je bil končan. Ljudje so se tej predpustni šali, ki se prireja tako in podobno vsako leto po vsem Slovenskem, smejali. Le Planinski fajmošter je bil »žaljen«, akoravno so fantini pri farovžu popolnoma molčali. In z »razžaljenim srcem« je šel prva dva fanta zatožiti, češ, delala sta se norca iz šeg katoliške cerkve. O ti razžaljeni župnik! Celo stražniki so gledali smešno šalo, ne da bi bili kaj ukrenili, ker so videli, da ni niti država niti vera v nevarnosti. Le župnik je šel tožiti. Sodni dvor je pa tožena fanta vkljub pričevanju gospodične farovške kuharice oprostil. Vprašamo, ali niste postali rudeči v obrazu, gospod fajmošter? Pojdite, pojdite ...

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. maja.

— Osebnе vesti. Štabni zdravnik v tukajšnji vojaški bolnici, gosp. dr. Anton Staré, je postal višji štabni zdravnik. — Višji geometer II. razreda v Ljubljani, g. Ivan Sirk, je imenovan višjim geometrom I. razreda.

— Glasovanje o postavki „mitnice“. »Slovenec« prijavlja brzojavko z dne 29. t. m. s pristavkom: Za to postavko glasoval je tudi slovenski liberalni poslanec Plantan. S tem misli »Slovenec«, da je z loparjem udaril po imenovanem naprednem poslancu in ga kar na tla pobil; toda on se silno moti. Umevno je, da se poslanec Plantan ne briga za to, kar Šusteršič svojemu klubu zaukazuje, in da ne dela tega, kar slovenski centrum želi, temveč da postopa povsem samostojno in po svojem lastnem prepričanju. In kaj naj bi volilci rekli, če bi se poslanec Plantan pridružil Šusteršičevim satelitom in v tako kritičnem času, kakor je ravno sedaj, delal prazno demonstracijo proti ministrstvu, akoravno je vsakemu razsodnemu politiku dobro znano, da bi tudi sprejetje Šrafflovega famoznega predloga ne imelo nobenega učinkovitega vspeha, k večjemu le, da bi minister finance Böhm Bawerk odstopil in da bi se za

parlament jako kritične komplikacije se rodile in mirno nadaljevanje razprav onemogočilo. Ta politični razlog so upoštevali vsi oni resno misleči poslanci, katerim se gre za to, da se parlamentarno delo mirno nadaljuje, ne pa za to, da se proti vladi prazne demonstracije in spletke vprižarjajo. Sicer je pa stvarnih razlogov dovolj, ki ne dopuščajo, da bi se bil Šrafflov predlog sprejel, kajti erar ima z mitničarji pogodbe za celo tekoče leto in to na podlagi zakonov, ter se ne morejo te pogodbe z dnem 1. julija t. l. že razveljaviti. Če bi se pa to zgodilo, imeli bi pa vsi mitničarji pravico od države odškodnino zahtevati in naraslo bi vsled tega nad 2000 pravnih protierarju. V tem slučaju bi pa erar moral ne samo odškodnino, temveč tudi pravdne troške plačati, to je davkoplačevalci bi morali te odškodnine in troške trpeti. Tudi se ni šlo pri tem vprašanju za odpravo mitnic; kajti poslanska zbornica je odpravo želani soglasno sklenila, in sedaj razpravlja tudi gospodarska zbornica o tem sklepu, in se bodejo mitnice s 1. januvarjem leta 1903 odpravile. Iz tehničnih in računskih ter pravnih razlogov torej ni mogoče mitnic že s 1. julijem odpraviti in radi tega je tudi poslanec Plantan popolnoma pravilno postopal, da je za postavko mitnice za tekoče leto glasoval, ker se ta postavka ne da na pol leta deliti. Tudi velika večina hrvatsko slovenskega kluba je bila tega mnenja; kajti samo 3 člani so proti postavki glasovali, vsi drugi so se pa odstranili. Mi smo pa mnenja, da naj ima državni poslanec v enakem slučaju poguma dovolj, po svojem prepričanju glasovati in da se ne sme pri glasovanju bojazljivo odstraniti. Toliko smo smatrali za svojo dolžnost odgovoriti na »Slovenčevu« brzojavko.

— Fr. Podgornik, največji politični modrijan, kar jih hodi na »jerperge« pod slabo streho tržaške »Edinosti«, je sedaj, ko se je prepir radi Celja takorekoč že pomiril, prišel na dan, ter pričel z nova kričati, prav kakor da je nekaj literčkov vina preveč spil. Pred nami se je sramoval, mi smo mu otročji, lahkomišeln, podli, frivolni in za vsako politično mišljenje nečastni! Če »Edinost« kaj takega piše, niso to psovke, pač pa so to pravi biseri svete narodne jeze! Ali mi se niti z »Edinostjo«, niti s Podgornikom ne bomo dalje prepirali radi celjskega vprašanja. Podgornik pravi, da je narodna čast angaževana v celjskih paralelkah, da pa je ta čast več vredna, nego deset novih pridobljenih gimnazij. To je tudi edini argument, s kojim Podgornik nastopa. In da se s takim argumentom ne bomo dalje bavili, je samo ob sebi umevno! Če je narodna čast res priklopljena na revne celjske paralele, potem smo že taki grešniki, da jo prodamo za deset novih pridobljenih gimnazij. Ker pa Podgornik noče, potem iz cele kupčije nič ne bo! Škoda! Sicer pa naj Bog da pamet tistim, kojim jo je že stari Kranjec želel!

— Fran Žnidaršič. Predvčerajšnjim zvečer je v ljubljanski bolnici umrl posestnik in župan v Zdenski vasi pri Dobropoljah g. Fran Žnidaršič. Umrl je, star šele 46 let, vsled strašnih opeklin, dobljenih pri požaru v Zdenski vasi. Pokojnik je bil vrl in značajan mož, vester kot župan, resničen in odkritosrčen prijatelj svojih rojakov in kakor skala zvest pristaš napredne stranke. Hoteč spraviti občino v klerikalne roke, začeli so bili klerikalci proti Žnidaršiču pravo križarsko vojno. Preganjali so ga, obrekovali so ga na vse načine, mu kradli čast in poštenje, a vrl mož je ostal zvest sebi, svojim prijateljem in svojim načelom. Samo s sleparijo so zmagali klerikalci pri občinskih volitvah. Žnidaršič pa je vzlic temu ostal pravi prijatelj svojih soobčanov, in ko je zadela Zdensko vas katastrofa, je šel takorekoč v smrt za svoje soobčane. Bodi vrlemu možu zemljica lahka in ljub spomin!

— Občni zbor dramatičnega društva. Ker se je neki izvoljen gospod odpovedal odborništvu »Dramatičnega društva«, se vrši danes ob 8. zvečer v »Narodnem domu« volitev odbornika, h kateri so vabljeni vsi člani. Po volitvi se vrši odborova seja.

— **Koncert pevskega društva „Smetana“ iz Plzna.** Kakor smo že pred časom sporočali, bo priredilo omenjeno pevsko društvo v Ljubljani koncert, in sicer binkoštno soboto zvečer, t. j. 17. t. m. v veliki dvorani »Narodnega doma«. Takrat smo tudi že omenili, da je dobilo to društvo leta 1900 v svetovni razstavi v Parizu in v Bruslju pri tekmovanju pevskega društva izmed vseh prvo nagrado, o čemur bomo pozneje poročali še obširneje. Za danes naj omenimo le to, da bo društvo izvajalo med drugimi točkami sporeda v tem koncertu tudi dve kompoziciji, s katerimi je slavilo tako izredne triume v Parizu in Bruslju ter nadkrililo sijajno vse tekmovalce. Peto bo tudi dvojno slovenskih kompozicij. Koncert pa se bo vršil pod protektoratom slavnega ljubljanskega mestnega zastopa. Ker pa je treba skrbeti za spodoben sprejem tako slavljenega društva bratovskega nam naroda in za potrebno prenočišča milih nam gostov, obrača se tem potom odbor »Glasbene Matice«, kateri je prevzel priredbo tega koncerta v svoje okrilje, do svojih čast. društvnikov in vseh drugih meščanov, kateri podpirajo naše težnje in sploh napredek slovenske umetnosti, z vljudno prošnjo, da blagovolijo po možnosti sprejeti za prenočevanje v svoja stanovanja te odlične goste. Vseh skupaj bo okoli 27. Prenosišče za nje pa bo treba v noči od 16. na 17. in od 17. na 18. t. m., to je v petek in soboto pred binkošti. Častita gosposda, katera zamore in je voljna odzvati se naši prošnji, je vljudno naprošena, da blagovolijo to naznaniti čim prej odboru »Glasbene Matice«, in to v pisarni Vegove ulice št. 5, pri šolskem vodji, da se zamore pravočasno ukreniti vse potrebno.

Odbor »Glasbene Matice«.

— **„Ljubljanska društvena godba“** Poročali smo, da bo v soboto 3. majnika v steklenem salonu pri »Avstrijskem cesarju« ob 8. uri zvečer ustanovni shod ljubljanske meščanske godbe. Marsikdo bo skeptično zmaljal z glavo, ko se bo spominjal pogreba meščanske godbe. Ni tu nikakor prostora, da bi raziskavali, zakaj ni mogla živeti prejšnja godba. Ali toliko rečemo, da se človek ob prevarah le uči. In zato je bila resna naloga pripravljalnega odbora za ustanovitev nove društvene godbe, da je najpodrobneje pretresal vse težkoče in ovire, gmotno stanje in organizacijo društva ter po dobrem premisleku prišel do trdnega prepričanja, da jako štedljivo gospodarstvo, nekoliko zavednosti in trohica požrtvovalnosti ljubljancev osigura obstanek za mesto tako važnega društva. Pripravljalni odbor si je stavil za princip pri osnovanju novega društva geslo: iz malega raste veliko. Naj je začetek tudi skromen, a biti mora trden, trden gmotno in moralno, in edino na taki trdni podlagi je mogoče sezidati večjo stavbo. Pripravljalni odbor je dosegel že toliko, da lahko zavedno reče: Godbo že imamo; imamo godala in godce, a imamo tudi že okroglo 800 članov. Ne bo torej težave za novo voljeni odbor, na tem temelju zidati dalje. In ker godba nastopi takoj z majem, bo gotovo njeno delovanje pregnalo skepticizem morebitnih nasprotnikov, da se omeče in bodo društvo naklonjeni. Gotovo je sramota za metropolo slovenske zemlje, če jo prekašajo v tem oziru mesta in trgi po deželi. Kako potrebna je taka godba za društva, kako potrebna raznim restavrantom, veselicam! Pripravljalni odbor je uverjen, da bodo uprav razna društva in gostilničarji z veseljem pozdravili to društvo in mu bodo vseskozi naklonjeni. Naloga godbe pa je vseskozi ustrezati željam vseh slojev, biti samo godba za mesto Ljubljano, za vse meščane brez razlike in na razpolago vsaki korporaciji. — Pripravljalni odbor upa torej trdno, da se vsi prijatelji godbe udeležijo ustanovnega shoda v soboto 3. maja ter z obilno udeležbo zagotovijo existenco bodoče društvene godbe.

— **Zidarski in tesarski štrajk.** Na včerajšnji shod v kazini so prišli — lahko se reče — vsi zidarji in tesarji. Velika kazinska dvorana je bila natlačena polna. Shodu so predsedovali gg. Speck, Vičič in Pahor. Poročal je najprvo Linhart slovenski. Naznanil je, da niso mojstri nobenega odgovora poslali ter vprašal delavce večkrat, ali hočejo stavkati ali ne. Vedno so delavci odgovorili »da«. Socialni

demokratije trde, da so vse poskusili, da se stavka ne uresniči, a bilo je zaman. Soglasno se je sklenila stavka in po referatu redakterja »Lavoratore«, Borrija iz Trsta, ki je prišel mesto zadržanega Panka, se je precej izvolil komitét, ki je imel takoj po shodu sejo. — Štrajk se je začel danes. Vsega skupaj stavka 800 zidarjev in tesarjev. Iz Št. Vida je prišlo vseh 170 zidarjev na dopoldanski shod v kazino. Pri V. Treotu stavka 45 zidarjev, pri Supančiču čez 50 zidarjev in tesarjev, pri Val. Accetotu 80 zidarjev, pri Stavbni družbi 100 zidarjev in 30 tesarjev, pri Hlebšu 20 zidarjev in tesarjev, pri Faleščiniju 95, pri S. Treotu nad 100 zidarjev, pri Lehnertu čez 40 tesarjev, pri Pustu 20 in pri Zakotniku vsi. To so le površne številke, kakor smo jih mogli v naglici poizvedeti. Na današnjem, mnogoštevilno obiskanem shodu v kazini je bilo videti največ zidarjev. Tesarji so prišli in corpore z Rožnika, kjer so imeli baje mašo. Shodu je predsedoval Kordelič. Govorili so: Linhart, Lautar, Praček in Kmetitz. Popoldne je bil sestanek pri Kmetitzu na Dunajski cesti, zvečer pa ima biti veselica v kazini. Po shodu je polovica udeležnikov šla pred magistrat. Deputacija je šla k županu, katerega pa ni dobila. Izročila bode jutri prošnjo za volilno pravico in posredovanje v stavki. Potem so se ljudje razšli. Jutrajšnji dan bode šele pokazal obseg stavke. Prvi majnik so tudi drugi delavci praznovali. Tako vsi delavci trdk zabkar in Tönnies. Doslej ni bilo nobenega izgreda.

— **1. maj v Šiški.** Od škofovih zavodov v Št. Vidu je prišlo več štrajkujočih delavcev v Šiško. Ker so na več krajih zidarji še delali, so zahtevali došleci, da delo takoj ustavijo, ako ne, pridejo kasneje nazaj, in jih s silo k stavki primorajo. Med iz Št. Vida došli delavci se je najbolj srčno obnašal Anton Šusteršič iz Kosez pri Ljubljani ter štrajkujoče delavce strastno hujekal. Žandarmerija v Šiški ga je radi tega aretovala, toda Šusteršič je orožnikom utekel in skočil v znano lužo (bajer) v Gornji Šiški, ki se nahaja pri cesti. Ker je voda še mrzla, se je njegova vroča kri precej ohladila. Sedaj bo premišljeval o praznovanju 1. maja v Križankah. Ko je bil Šusteršič spravljen iz bajerja, je zahteval voz, da bi se peljal, a orožniki so to odklonili, ker se je bilo bati, da se prehladi.

— **Obč. volitve v Šiški.** Zadnje obč. volitve predstojništva v Sp. Šiški je bila razveljavljena. Včeraj je imel obč. odbor sejo in so bili izvoljeni g. Vilko Maurer za župana, za svetovalce pa gg. Ivan Zorman, A. Pogačnik, I. Sirnik, Peter Kršič in Peter Kosler. Dosedanji zaslužni župan g. Jos. Vodnik je bil novo izvolitev odklonil.

— **Za pogorelce v Zdenski vasi** je cesar daroval 5000 K, ministrstvo pa je na predlog dež. vlade v Ljubljani nakazalo državne podpore 3000 K.

— **Šolske vesti.** Kot pomožna učitelja sta nastavljena g. Vinko Jurman in g. Ivan Kaker v Žužembergu.

— **V Selcih pri Škofji Loki** bode v soboto, 3. maja t. l. prvi živinski semenj, na katerega se bo, kakor kaže, mnogo žinine postavilo. Gospodje kupci in mesarji se opozore na ta semenj ter se k obisku vabijo.

— **Od Sv. Antona v Slovenskih goricah** se nam piše: Dne 29. aprila proti jutru je začelo snežiti in sneži naprej. Vreme drugače popolnoma mirno. Vsi poljski pridelki so v največji nevarnosti. Baje je nekdo v Št. Lenartu na Mravlaggrovem grobu venec požgal, pa ne vem, če bo kaj pomagalo!

— **Slana.** Predvčerajšnjim in včeraj je v raznih krajih naše dežele padla slana. Iz Cerknice na pr. čujemo, da je slana požgala vse cvetje na drevju. Škoda je jako velika.

— **Električna cestna železnica v Ljubljani.** Z današnjim dnem je stopil v veljavo poletni vozni red. Na progi južni kolodvor-dolenjski kolodvor vozi železnica od 6. zjutraj do 9.55 zvečer; na progi Mestni trg-vojaška bolnica pa od 1/6. zjutraj do 1/11 zvečer. Cene so iste, kakor doslej.

— **Ljubljanski starinarji** so včeraj poslali pogorelcem v Zdenski vasi obleke.

— **Godba v „Zvezdi“.** Ob nedeljah bode v »Zvezdi« svirala vojaška godba.

— **Iz zapora na Žabjeku** sta hotela v soboto ponoči pobegniti dva nevarna tata Jereb in Zupan. Razkopala sta zid, a predno sta ga predrla, sta bila zasačena.

— **Tisoč znamk** po dva vinarja je izgubil včeraj neki dijak na poti od Prešernovih ulic do Mestnega trga.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 20. do 26. aprila 1902. Število novorojencev 17 (=25.2‰), mrtvorojencev 2, umrlih 22 (=32.6‰), mej njimi jih je umrlo za jetiko 8, za vnetjem sopilnih organov 2, za različnimi boleznimi 12. Mej njimi je bilo tujcev 6 (=27.2‰), iz zavodov 11 (=70‰). Za infekciозnimi boleznimi so oboleli, in sicer za dušljivim kašljem 2 osebi.

* **Najnovejše novice.** Iz rova Doblhoff pri Toplicah so spravili dosedaj osem mrtvih in pet težko ranjenih rudarjev. — Eksplozija na morju. Blizu ameriškega pristanišča Delaware se je pripetila na nizozemski podmorski ladiji močna eksplozija. Med mnogimi težko ranjenimi je tudi avstrijski mornarski častnik Oskar Kohen. — Celica sv. Antona Padovanskega zgorela. V Gemoni pri Vidmu je zgorel mino-ritski samostan, z njim vred pa tudi celica, v kateri je baje svoječasno bival sv. Anton Padovanski. — Vrh Vezuva se bo zrušil. Vladni inženjer je preiskal Vezuv ter konstatiral, da se bo vrh sčasoma zrušil proti Pompeji. Vsled tega je prepovedano hoditi po oni strani na goro. — Afero Grimmo skušajo pruski listi zasukati, kakor da je prodajal ta ruski polkovnik načrte ruskih trdnjav Avstriji. — Zgorela je vas Kostelan pri Ogrskem Gradišču. Zgorelo je 68 hiš. — Umor učitelja. V Kniazdvoju v Galiciji so kmetje oropali in ubili učitelja Perkowicza in ženo.

* **Nakup Klingerjevega Beethovena odklonjen.** Dunajski mestni svet je zavrgel predlog občinskega svetvalca dr. Krenna, naj prispeva občina 25 tisoč kron za nakup Beethovena, ki ga je izdelal Klinger. Krščansko-socialni mestni očetje so bili složni v tem, da treba podpirati dunajske kiparje, ne pa velikonemških, zlasti židovskih, ter da je Klingerjev Beethoven pravzaprav proslava — pederaštje, židovsko delo, ki niti umetno ni, nego le obrtno. Skratka, da je Beethoven »dekadent«. Klinger je baje žid, in to je krščansko-socialnim kritikom dovelj.

* **Henryk Sienkiewicz** ima srečo. Poleg njegovega posestva Oblengorek, ki mu ga je podaril narod v priznanje njegovih pisateljskih zaslug, so našli studenec, v čegar vodi je železo. Neka varšavska tvrdka ponuja pisatelju za to mineralno vodo 500 rubljev na leto.

* **Emile Zola v Jeruzalemu.** Zola namerava spisati roman, v katerem bo igral glavno vlogo sionizem, s katerim Zola simpatizuje.

* **Hoče cesarja za krstnega botra.** »Narodne novine« poročajo: Siromasnému kmetu Franu Bagolyju v Ramashazi sa je te dni rodilo 19. dete. V velikem svojem veselju ali morda v ogorčenosti je napisal Bagoly Nj. Veličanstvu pismo, v katerem je opisal svoje obiteljske odnošaje in je cesarja skromno naprosil, naj mu kumuje pri krstu njegovega 19. otroka — dečka. Ravnokar je Bagoly-mu došel odgovor, h kateremu je cesar priložil 100 K.

* **Nosna morilka otroka.** Pred praškimi porotniki je stala te dni 24letna dekla Ana Grolmusova iz Mlade Boleslave, ker je v marcu t. l. umorila svojo 7 mesecev staro hčerko s tem, da ji je zatlačila v usta otroško čepico. Zadavila jo je, ker ji je bila odveč. Morilka je nosna, a porotniki so jo obsodili na vislice. Zagovornik je vložil ugovor.

* **Električno pečenje pisem.** Pri berlinskih poštah deluje že nekaj dni električni stroj ameriške iznajdbe, ki pritiska poštni pečat na pisma in dopisnice. Stroj žene elektromotor. Posebne perutnice delajo tako močen preprih, ki pobira kar iz rok uradniku z veliko naglico pismo za pismom ter ga potegne v stroj, kjer ga lepo na gornjem desnem voglu prepečati ter na drugi strani izvrže. V ta

namen morajo seveda take pošiljke nositi vedno na onem voglu znamko. Stroj zamore prepečati v minuti 500 pisem, česar skoraj ne more pet izurjenih oseb.

Društva.

— **„Slovenska čitalnica v Mariboru“** priredi pod vodstvom gosp. prof. Emer. Berana s prijaznim sodelovanjem gospice Mire Devove iz Ljubljane, gospice Kamile Dolečkove in gospoda Bena Serajnika dne 4. maja 1902 v veliki dvorani »Narodnega doma« v prid društvene knjižnice koncert z jako odbranim vzporedom.

— **Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju** priredi svoj II. redni občni zbor v ponedeljek dne 5. vel. travna 1902. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora »Slovenije«. 2. Poročilo odbora. 3. Proračun za letni tečaj. 4. Predlogi. 5. Slučajnosti. Lokal: »Zum Magistrat« I. Lichtenfelsg. 3. Začetek ob 7. uri zvečer. Slovenski gostje dobro došli!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaja 1. maja. V današnji seji poslanske zbornice se nadaljuje razprava o proračunu trgovskega ministrstva in sicer od poglavja »pospeševanje obrtnije«. Dunajski poslanec dr. Heilingner je v zbornico prinesel v Mödlinški tovarni izdelan čevlji, ki ima podplat iz sklenjenega papirja. Pri govoru klerikalca Etza je prišlo do ostrega prepira z Vsenemci. Etz je namreč trdil, da se je z odpravo nekdanjih obrtnih »ceh« oškodovalo nemštvo. Podpredsednik Kaiser je hotel Etzu besedo vzeti, češ, da ne govori k stvari, pa je to vsled ugovorov opustil.

Dunaj 1. maja. »Wiener Zeitung« prijavlja danes daljšo vrsto osebnih imenovanj. Načelnik tiskovnemu odseku v ministrskem predsedstvu baron Rikard Forstner je imenovan dvornim svetnikom extra statum in prevzame vodstvo Italijanom na ljubav obnovljene namestniške ekspoziture v Tridentu. Sekcijski svetnik dr. Rudolf Sieghardt je imenovan dvornim svetnikom. Bivši načelnik tiskovnemu biro-u (za časa Badenija), dr. Ignacij Rosner, je imenovan titularnim dvornim svetnikom pri ministrskem predsedstvu. Vodstvo tiskovnega oddelka prevzame dr. Dewy, rodom Irec, ki je služil pri politični upravi v Opavi in je češkega jezika popolnoma zmožen.

Trst 1. maja. Danes počiva vse delo. Doslej ni bil mir nikjer kaljen.

Frankobrod 1. maja. »Frankfurter Zeitung« poroča, da je preiskava proti ruskemu polkovniku Grimmu zaradi veleizdajstva in vohunstva končana. Izkazalo se je, da je Grimm izdal razne vojne načrte in dokumente Avstro-Ogrski Posredovala je neka dama, ki se je iz Varšave čez Berlin vozila na Dunaj.

Berolin 1. maja. V procesu zaradi umora stotnika Krosigka sta bila oba obtožena podčastnika Marten in Heekel oproščena. Kakor znano, je to že tretja obravnava v tej zadevi. Oba obtoženca sta bila najprej oproščena, potem obsojena na smrt in zdaj zopet oproščena.

Bruselj 1. maja. Oddelki, ki stoje pod vodstvom Bothe, Deweta in Delareya so sklenili, naj se pretrgajo mirovna pogajanja z Angleško, ker Angleška o amnestiji noče ničesar vedeti.

Narodno gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Meseca aprila 1902 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 906 strank 545.408 K 96 h, 731 strank pa dvignilo 308.568 K 17 h.

— **Mestna hranilnica v Kamniku.** V mesecu aprilu 1902 je 160 strank vložilo 66.620 K 07 h, 67 strank vzdignilo 15.846 K 95 h, 21 strankam se je izplačalo posojil 32.380 K, stanje vlog 461.919 K 40 h, stanje hipoteknih posojil 167.997 K 90 h, denarni promet 200.526 K 11 h.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu aprilu 1902 je 223 strank vložilo 78.052 K 87 h, 185 strank vzdignilo 51.658 K 25 h, 43 strankam se je izplačalo posojil 49.680 K, denarni promet 256.324 K 36 h.

Častite naročnike „Slovenskega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrtletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najpreje ponovno, da jim pošiljanje lista ne prestane.

Gospodu Juliju Schaumann-u lekarnarju v Stockerau-u.

Da si odpravim pomanjkljivo prebavljenje prosim Vas, pošljite mi 5 skatelj Vaše želodčne soli takoj proti povzetju.

Z velespoštovanjem

Andrej Flesche.
Dobiva se pri izdelovalcu, Juliju Schaumannu, deželckem stanovskem lekarnarju v Stockerau-u in v vseh tu in inozemskih lekarnah. Cena škatljice K 150, manj kot 2 škatljici se ne pošiljati. (2755-5)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. aprila: Matija Horvat, črevljar, 70 let, sv. Petra cesta št. 30, spridenje črev. — Uršula Japelj, delavka, 68 let, Cesta na loko št. 15, naduha.

Dne 29. aprila: Ivana Sivec, mizarjeva hči, 2 leti, Radečkova cesta št. 18, vnetje sop. organov.

V otroški bolnici:

Dne 29. aprila: Gabrijel Strukelj, delavčev sin, 19 mes., prirojena slabost.

Metorologično poročilo.

Višina nad morjem 506,2 m. Srednji kračni tlak 756,0 mm.

April	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
30.	9. zvečer	732,3	7,6	sr. zahod	jasno	0,0 mm.
1.	7. jutraj	731,7	2,1	sl. vzhod	jasno	0,0 mm.
2.	2. popol.	728,3	13,5	sr. jug	oblačno	0,0 mm.

Srednja večerajšnja temperatura 7,0°, nor- male: 12,0°.

Dunajska borza

dné 1. maja 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 60
Skupni državni dolg v srebru	101 50
Avstrijska zlata renta	120 35
Avstrijska krona renta 4%	99 60
Ogrska zlata renta 4%	120 —
Ogrska krona renta 4%	97 75
Avstro-ogrski bančni delnice	1597 —
Kreditne delnice	673 —
London vista	240 17 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 25
20 mark	23 45
20 frankov	19 07
Italijanski bankovci	93 20
C. kr. cekini	11 28

Biljard

s 6 krogliami in 4 palicami, v dobrem stanu, kakor tudi

2 biciklja

(kolesa), se prodajo po jako nizki ceni.

Kje? poizve se v prodajalni Valentina Goloba, na Mestnem trgu št. 10. (1035-1)

Konverza delnic gališke Karol Ludovikove železnice premenjenih s prekolokovanjem na državna dolžna pisma.

Z odlokom c. kr. finančnega ministrstva z dne 2. aprila t. l. so vse delnice gališke Karol Ludovikove železnice, ki se nahajajo v prometu, izrebane al pari in plačljive dne 1. junija t. l. Mesto njih izda državna uprava na podlagi zakona z dne 26. marca 1902, drž. zak. št. 60, novo, davka prosto 4%, državno železnično posojilo v nominalni vrednosti K 94.320.000 — in podeljuje dosedanjim lastnikom imenovanih delnic pravo vpisati jednaki znesek novega posojila za kurz 99,25. Vpisovanje se konča 10. maja t. l., ter zgubijo dotični lastniki delnic gališke Karol Ludovikove železnice, kateri do tega dne niso prijavili svojih efektov v zameno, pravico za subskripcijo. Za interesovane kapitaliste je velike važnosti, da se z dnem 1. junija t. l. preneha obrestovanje imenovanih delnic ter jako priporočljivo, da se poslužijo subskripcijskega prava, katero se konča, kakor omenjeno, dne 10. maja t. l. (1032)

Ljubljanska kreditna banka

prejema priglasbe in daje radovoljno eventualne informacije, ki zadevajo to transakcijo.

Na Najvišje povelje Njega

c. in kr. apost. Veličanstva.

XXII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija,

edina, ki je na Avstrijskem dovoljena po postavi, obsega 17.822 dobitkov v gotovini, v skupnem znesku 442.850 K.

Glavni dobitek:

200.000 kron v gotovini.

Srečkanje se vrši nepreklono 12. junija 1902.

Srečka stane 4 krons.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju III., sprednja Zollamts- strasse 7, v loterijah, tabačnih trafikah, davkarijah, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah i. t. d. Načrti srečkanja za kupovalce brezplačno. (1029-1)

Srečke se pošiljajo poštne proste.

C. kr. dohodna loterijska direkcija.

Oddelek za državne loterije.

Absolviran jurist

z drugo državno skušnjo, želi vstopiti v kako notarsko pisarno.

Ponudbe pod „jurist“ sprejema upravni- štvo »Slov. Naroda«. (1034-1)

Krepak, priden (1019-2)

deček

primeroma 14 let star, se sprejme za učenca v trgovino mešanega blaga.

Več se izve: Krakovski nasip št. 26.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend- Gastein, Zell ob jezu, Inomost, Bregenc, Curih, Gene- vo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Bude- jovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novo mesto in v Ko- čevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Rudolfovo, Straže-Toplce, Kočevje. Ob 1. uri 5 m popoldne osebni vlak v Rudolfovo, Straže-Top- lice, Kočevje. Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Rudolfovo, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m ju- traj osebni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 16 m do- polodne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzenj, Budejovice, Solno- grad, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Ino- most, Zell ob jezeru, Lend Gastein, Ljubno, Celovec, Št. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 14 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfesta, Pon- tabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejovic, Plzija, Marijinih varov, Heba, Fran- covih varov, Prage, Lipskega. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Rudolfova in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne osebni vlak iz Straže-Toplice, Ru- dolfovega, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer osebni vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 25 m zvečer, po- slednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Agenti

ki bi obiskovali zasebne odjemalce, se iščejo v vseh krajih proti jako visoki proviziji.

Ponudbe (v slovenščini) na: Gia- como Bolaffio v Trstu. (1014-2)

Gostilna

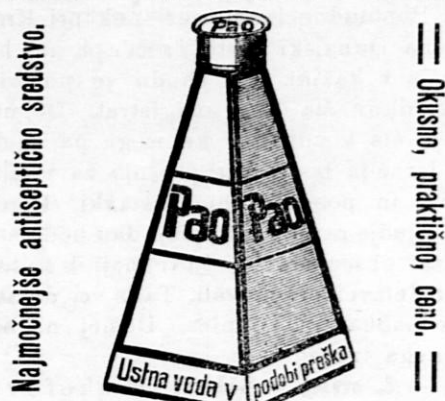
odda se v najem ali na račun na najboljšem prostoru v Bohinjski Bistrici za čas zgradbe železnice 4 let. (997-3)

Več se izve pri Mlo Groboteku.

Premier-kolesa 1902

Najstarejša, najboljša izpri- čana znamka. Vele- 24 zanimiva in fina oprema. Geniki gratis. Geniki franko. Premier-Werke, Eger (Češko).

PAO Cena 1 K PAO

Ustna voda v podobi praška.

Telef. 7502. Alojz Lennar Telef. 7572.

Dunaj, VI/1, Mariahilferstrasse 9.

Dobiti v lekarnah, droguerijah, parfumerijah in trgovinah enake stroke. (769-6)

Solčnike

v največji izberi po naj-
zmernejših cenah

priporoča

L. Mikusch

Ljubljana, Mestni trg 15.

Učenca in učenko

primerne starosti in izobrazbe, sprejme v trgovino raznovrstnega blaga Ivan Raz- boršek v Šmartnem pri Litiji. (1020-2)

Mlad

trgovski pomočnik

vešč trgovine z mešanim blagom, želi službo premeniti v kako večjo trgovino. (102-3)

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Učenec

star 14 let, vešč slovenskega in nemškega jezika, dobrih starišev, sprejme se takoj v trgovino mešanega blaga. Prednost ima tisti, kateri je že nekoliko vešč v trgovini. Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Gospodična

želi stopiti v službo kot prodajalka ali kot vzgojiteljica otrok pri kaki boljši rodbini. Zmožna je slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, in je v enakih mestih že službovala. Gre tudi na deželo.

Ponudbe se prosijo pod „J. K.“ na upravništvo »Slov. Naroda«. (1013-2)

Salame

ogrske 170 gld., domače iz šunka 120 gld. domače 1 gld., dunajske 80 kr. šunka brez kosti (Rollschinke) 90 in 110 gld., suho meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil na- prej po povzetju in sicer le dobro blago.

(1028-1) Janko Ev. Sirc v Kranju.

Špecialitete

fine kave, novo dobavljene

priporoča (415-62)

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, Ljubljana.

Poštne pošiljatve 5 kil franko.

Gostilna „Miramar“.

V soboto, 3. maja 1902

Koncert

tamburašev iz Zagreba.

Začetek ob 8. uri. Vstopnina prosta.

K mnogobrojni udeležbi vljudno vabi z velespoštovanjem

Marija Rakovic.

Naznanilo ob enem vabilo.

Podpisana naznanjam slavnemu p. n. občinstvu, da sem prevzela v najem

gostilno g. Ant. Debelaka v Št. Vidu nad Ljubljano.

Točila bodem pristna dolenjska, istrska in štajerska vina in bodo p. n. gostom gorke in mrzla jedila na razpolago. — Potrudila se bodem s pošteno ceno in postrežbo vse p. n. goste zadovoljiti.

Vsled tega, upajoč na mnogostransko naklonjenost, vabim vljudno vse p. n. goste iz Ljubljane in okolice na

otvoritveno veselico gostilne „pri Debelaku“ dne 4. maja t. l.

Godbo oskrbuje škofjeloški sekstet godbe na lok.

Na mnogobrojni obisk vabi najvljudneje

(1031)

Ana Dragar.

Dr. Andrej Kuhar

c. kr. notar v Trebnjem

je otvoril s 1. majem 1902

— svojo —

(1030-1)

notarsko pisarno
v Trebanjskem gradu.